

KANCELARIA SENATU

STAŁY PRZEDSTAWICIEL KANCELARII SENATU
PRZY UNII EUROPEJSKIEJ

SESJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO W DNIACH 17-20 STYCZNIA 2022 R.

Styczniowa sesja rozpoczęła się od upamiętnienia zmarłego przewodniczącego Parlamentu. Głównymi wydarzeniami był wybór prezydium Parlamentu na drugą połowę kadencji oraz przedstawienie priorytetów francuskiej prezydencji przez prezydenta Macrona. Parlament przyjął m.in. swoje stanowisko ws. Aktu o usługach cyfrowych, zalecenie Komisji ds. transportu zwierząt oraz kilka rezolucji ws. praw człowieka, w tym ws. sytuacji w Kazachstanie.

SPIS TREŚCI

CEREMONIA UPAMIĘTNIAJĄCA PRZEWODNICZĄCEGO DAVIDA SASSOLIEGO	2
WYBÓR PREZYDIUM PARLAMENTU NA DRUGĄ POŁOWĘ KADENCJI	2
PRIORYTETY PREZYDENCJI FRANCUSKIEJ	4
AKT O USŁUGACH CYFROWYCH (DSA)	12
REZOLUCJA WS. SYTUACJI W KAZACHSTANIE	14
DECYZJE WS. NOMINACJI NA CZŁONKÓW EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO – SPRZECIW WOBEC KANDYDATURY M. OPIOŁY	16
OCHRONA ZWIERZĄT W CZASIE TRANSPORTU	18
PRZYJĘTE TEKSTY	19

CEREMONIA UPAMIĘTNIAJĄCA PRZEWODNICZĄCEGO DAVIDA SASSOLIEGO

W ceremonii głos zabrali pełniący obowiązki przewodniczącego Parlamentu, przewodniczący Rady, prezydent Francji oraz przewodniczący grup politycznych. Przemawiający wyrazili wdzięczność za działalność Davida Sassoliego i sposób, w jaki kierował instytucją. Roberta METSOLA przypomniała, że był przewodniczącym w szczególnie trudnym momencie, a dzięki jego decyzjom Parlament nie przestał działać w najbardziej krytycznych miesiącach pandemii, co pozwoliło przyjąć ważne dla obywateli Unii pakiety legislacyjne. Również Enrico LETTA, sekretarz włoskiej Partii Demokratycznej, której członkiem był Sassoli, mówił o jego działaniach podczas pandemii, podkreślając, że oddał samochody Parlamentu do dyspozycji personelu medycznego w Brukseli, a pomieszczenia zarówno w Brukseli, jak i Strasburgu dla potrzebujących. Charles MICHEL, przewodniczący Rady Europejskiej, zwracał uwagę na jego zaangażowanie podczas szczytów Rady w kwestie związane z brexitem i przyjęciem Funduszu Odbudowy, jak również przywiązanie do europejskiej demokracji. Prezydent Emmanuel MACRON wspominał jego wkład w prace Parlamentu, w którym zasiadał od 2009 r., a od 2014 r. był jednym z jego wiceprzewodniczących odpowiadającym za budżet. Zwracał uwagę w jego zaangażowanie w dialog eurośródziemnomorski, a przede wszystkim w zapewnienie ciągłości obrad Parlamentu w czasie pandemii. Sassoliego wspominali również przedstawiciele grup politycznych, podkreślając, że dzięki jego wysiłkom i zdolności budowania porozumienia znaleziono formułę funkcjonowania Parlamentu w czasie pandemii.

WYBÓR PREZYDIUM PARLAMENTU NA DRUGĄ POŁOWĘ KADENCJI

W dniu 18 stycznia w ramach tradycyjnego odnowienia mandatów w połowie kadencji Parlament wybrał Prezydium na drugą połowę kadencji. Przewodniczącą została maltańska posłanka Roberta Metsola z grupy EPL, otrzymując 458 głosów w pierwszej turze. Poza nią zgłosiło się troje kandydatów: Alice KUHNKE, szwedzka posłanka z grupy Zielonych (101 głosów), Simona REGO, hiszpańska posłanka z grupy Lewica (57 głosów) oraz Kosma ZŁOTOWSKI z grupy EKR, który ostatecznie wycofał

swoją kandydaturę. Metsola jest trzecią kobietą, która została przewodniczącą Parlamentu po Simone Veile (1979-1982) oraz Nicole Fontaine (1999-2002). Zwracając się do posłów bezpośrednio po wyborze, powiedziała, że mając w pamięci przewodnictwo Sassoliego zawsze będzie stać w obronie wspólnych wartości europejskich, takich jak demokracja, godność, sprawiedliwość, solidarność, równość, praworządność i prawa podstawowe. Dodała, że chce, aby ludzie odzyskali wiarę w europejski projekt. Za wyzwania uznała silne przywództwo i walkę z dezinformacją i antyunijną narracją. Zaznaczyła, że jej pokolenie nie widzi starej i nowej Europy, będąc zarówno pierwszym pokoleniem Erasmusa, jednocześnie pamiętając Wałęsę, jak i Havla.

Metsola urodziła się 18 stycznia 1979 roku, jako najstarsza z trójki dzieci, w Gżira na Malcie. Studiowała prawo w ramach programu Erasmus we Francji, a następnie prawo europejskie w Kolegium Europejskim w Brugii. Jako prawnik specjalizujący się w prawie europejskim pracowała jako radca w Stałym Przedstawicielstwie Malty przy UE oraz jako doradca prawny Wysokiej przedstawiciel ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Catherine Ashton. Po raz pierwszy została wybrana do Parlamentu Europejskiego w 2013 r. w wyborach uzupełniających, uzyskała ponownie reelekcję w 2014 i 2019 roku. Jest członkinią komisji LIBE i delegacji ds. stosunków z USA, zastępczynią w komisjach ENVI i AIDA, a także w delegacji ds. stosunków z Japonią. W listopadzie 2020 r. została wybrana na pierwszą wiceprzewodniczącą Parlamentu Europejskiego, przejmując odpowiedzialność za stosunki z parlamentami krajowymi, konferencję COSAC, postępowanie pojednawcze i stosowanie art. 17 TFUE. Zastępowała również przewodniczącego w sprawach dotyczących Ameryki Północnej.

Parlament odnowił również skład prezydium na drugą połowę kadencji:

1. Othmar KARAS (EPL, Austria) wybrany w pierwszej turze 536 głosami;;
2. Pina PICIERNO (grupa socjalistów, Włochy) wybrana w pierwszej turze 527 głosami;
3. Pedro SILVA PEREIRA (grupa socjalistów, Portugalia) wybrany w pierwszej turze 517 głosami;
4. Ewa KOPACZ (EPL) wybrana w pierwszej turze 467 głosami;
5. Eva KAILI (grupa socjalistów, Grecja) wybrana w pierwszej turze 454 głosami;

6. Evelyn REGNER (grupa socjalistów, Austria) wybrana w pierwszej turze 434 głosami;
7. Rainer WIELAND (EPL, Niemcy) wybrany w pierwszej turze 432 głosami;
8. Katarina BARLEY (grupa socjalistów, Niemcy) wybrana w pierwszej turze 426 głosami;
9. Dita CHARANZOVÁ (Renew, Czechy) wybrana w pierwszej turze 406 głosami;
10. Michal ŠIMEČKA (Renew, Słowacja) wybrany w drugiej turze 494 głosami;
11. Nicola BEER (Renew, Niemcy) wybrana w drugiej turze 410 głosami;
12. Roberts ZĪLE (EKR, Łotwa) wybrany w drugiej turze 403 głosami;
13. Dimitrios PAPADIMOULIS (Lewica, Grecja) wybrany w trzeciej turze 492 głosami;
14. Heidi HAUTALA (Zieloni, Finlandia) wybrana w trzeciej turze 384 głosami.

Posłowie wybrali również pięcioro kwestorów, którzy zajmują się sprawami administracyjnymi i finansowymi dotyczącymi posłów. Mogą też przedkładać propozycje zmian lub preredagowania tekstów dotyczących przepisów przyjętych przez Prezydium:

1. Anne SANDER (EPL, Francja) wybrana w pierwszej turze 622 głosami;
2. Christophe HANSEN (EPL, Luksemburg) wybrany w pierwszej turze 576 głosami;
3. Monika BEŇOVÁ (grupa socjalistów, Słowacja) wybrana w pierwszej turze 487 głosami;
4. Fabienne KELLER (Renew, Francja) wybrana w pierwszej turze 479 głosami;
5. Marcel KOLAJA (Zieloni, Czechy) wybrany w drugiej turze 344 głosami.

Grupa Europejskich Konserwatystów i Reformatorów uzyskała stanowisko wiceprzewodniczącego, straciła natomiast stanowisko kwestora (Karol Karski uzyskał w drugiej turze 324 głosy wobec 344 na Marcela Kolaję). Grupa Zielonych straciła jednego wiceprzewodniczącego, zyskała natomiast stanowisko kwestora. Grupa Tożsamość i Demokracja straciła stanowisko wiceprzewodniczącego i nie będzie reprezentowana w Prezydium.

PRIORYTETY PREZYDENCJI FRANCUSKIEJ

W czasie pięciogodzinnej debaty nt. francuskiej prezydencji prezydent E. Macron przedstawił niektóre założenia prezydencji, apelując, by uczynić z Unii Europejskiej potęgę zdolną do reagowania na wyzwania klimatyczne, technologiczne, cyfrowe i geopolityczne. Domagał się Europy niezależnej od wyborów innych wielkich mocarstw. Zaproponował nadanie Parlamentowi inicjatywy ustawodawczej oraz wpisanie ochrony środowiska i prawa do aborcji do Karty Praw Podstawowych. W perspektywie zbliżających się wyborów prezydenckich we Francji przemówienie Macrona ożywiło niektórych jego francuskich oponentów zasiadających w Parlamencie Europejskim, wywołując jednocześnie frustrację innych posłów, którzy stali się nie z własnej woli uczestnikami francuskiej debaty wyborczej.

Emmanuel MACRON przedstawiając cele prezydencji, powiedział, że europejska konstrukcja, opiera się na trzech głównych obietnicach: demokracji, postępu dla wszystkich oraz pokoju. Zaznaczył, że demokracja, mimo że uznawana za oczywistość uległa w ostatnich latach osłabieniu, czego dowodem jest pogorszenie stanu rządów prawa i wartości demokratycznych w niektórych państwach członkowskich. Krytykował polityków negujących równość mężczyzn i kobiet oraz prawo do rzetelnego procesu sądowego prowadzonego przez niezawisłe sądy, dodając, że koniec rządów prawa to panowanie samowoli i powrót do reżimów autorytarnych. Zapowiedział, że prezydencja będzie się upominać o demokrację liberalną, prowadząc w tej sprawie zdecydowany dialog. Jego zdaniem nie można dopuścić do zakorzenienia się dyskursu słyszanego w niektórych stolicach, że rządy prawa są wymysłem Brukseli, a jedynym ich strażnikiem jest Bruksela. Mówił również o ochronie procesu wyborczego przed próbami obcej ingerencji. W warstwie prawnej obiecał promowanie wraz z Niemcami prawa inicjatywy ustawodawczej dla Parlamentu Europejskiego. Mówił również o aktualizacji Karty Praw Podstawowych przez jednoznaczne określenie ochrony środowiska i uznanie prawa do aborcji. Wśród planowanych działań wymienił również płace minimalne, zmniejszenie nierówności płacowych między kobietami i mężczyznami, stworzenie nowych praw dla pracowników platform cyfrowych, wprowadzenie parytetów dla kobiet w zarządach firm oraz walkę z wszelkimi formami dyskryminacji.

Mówiąc o perspektywach wzrostu gospodarczego, zaznaczył wyzwania ostatnich lat takie jak rosnące nierówności, ucieczkę przemysłu z Europy, czy zmiany klimatyczne. Mając na uwadze ostatni element, podkreślił wagę wprowadzenia przez Unię podatku węglowego (CBAM), tzw. klauzul lustrzanych w umowach handlowych z krajami trzecimi oraz przepisów przeciwko importowi do UE powodującemu wylesianie w krajach trzecich. Za ważne wydarzenie prezydencji uznał szczyt w sprawie oceanów. Mówiąc o transformacji cyfrowej, podkreślił potrzebę zbudowania prawdziwego jednolitego rynku cyfrowego, który pozwoli stworzyć duże europejskie przedsiębiorstwa cyfrowe, a jednocześnie uregulować działalność graczy cyfrowych w celu ochrony praw, wolności poszanowania życia prywatnego oraz walki z mową nienawiści i dezinformacją.

Mówiąc o bezpieczeństwie i pokoju w Europie, podkreślił potrzebę dobrojenia Europy, nie ze względu na zagrożenia ze strony mocarstw, lecz aby zapewnić Unii niezależność wobec wyborów mocarstw. Za priorytety uznał odzyskanie kontroli nad granicami poprzez wzmocnienie Frontexu, reformę strefy Schengen i utworzenie międzyrządowych sił szybkiej interwencji. Gwarancję skutecznej polityki migracyjnej mogą zapewnić zaś programy współpracy z krajami pochodzenia i tranzytu imigrantów, które będą zwalczać szajki przemytników. Jeśli chodzi o kwestie obronne, za priorytet prezydencji uznał przyjęcie tzw. kompasu strategicznego zainicjowanego podczas prezydencji niemieckiej. Ma on określić europejską doktrynę bezpieczeństwa, komplementarną wobec NATO, jak również strategię przemysłową i technologiczną.

Co do promowania stabilności i pokoju zapowiedział przemyślenie niektórych polityk sąsiedztwa. Zapowiedział nową politykę wobec kontynentu afrykańskiego, która zostanie przedstawiona na szczycie w lutym. Sojusz z Afryką, ważny z powodów migracyjnych i epidemiologicznych będzie obejmował propozycje inwestycyjne, które mogłyby być sfinansowane z realokacji części specjalnych praw ciągnięcia otrzymanych przez państwa europejskie z MFW w 2021 r. Mówiąc o Bałkanach Zachodnich, podkreślił, że Europa nie może dłużej odwracać się państw regionu i musi w czytelny sposób zapewnić im perspektywę członkostwa w rozsądnych ramach czasowych. Zaznaczył, że funkcjonowanie Unii ponad 30 państw na obecnych zasadach nie byłoby łatwe, więc konieczne jest przemyślenie nowych zasad

funkcjonowania samej Unii. Dodał, że po zakończeniu Konferencji ws. przyszłości Europy musi nastąpić konferencja w sprawie Bałkanów Zachodnich.

Jako ostatnią kwestię wymienił budowę zbiorowego porządku bezpieczeństwa. Obejmowałby on dobrojenie Europy oraz stanowczy dialog z Rosją w obliczu destabilizacji, ingerencji i manipulacji. Porządek ten powinien zostać oparty na zasadach i regułach uzgodnionych 30 lat temu nie przeciwko Rosji, ale z nią. Zasady te to odrzucenie użycia siły, gróźb i przymusu, wolny wybór państw do uczestniczenia w organizacjach, sojuszach i porozumieniach dotyczących bezpieczeństwa według ich wyboru, nienaruszalność granic, integralność terytorialna państw i odrzucenie stref wpływów. Zapowiedział, że Francja z Niemcami w formacie normandzkim będzie nadal poszukiwać politycznego rozwiązania konfliktu na Ukrainie. Oceniał, że nowy porządek bezpieczeństwa powinien zostać wypracowany w kolejnych tygodniach.

Następnie zabrali głos przewodniczący grup politycznych, wśród których aż trzech było Francuzami, a jeden kandydatem we francuskich wyborach prezydenckich co nie pozostało bez wpływu na przebieg debaty, która miała wymiar wewnątrz francuski.

Manfred WEBER, przewodniczący grupy EPL, ogólnie poparł plany prezydencji, wśród których widział wiele priorytetów swojej grupy, jak np. walkę z rakiem. Zwrócił jednak uwagę, że Europa nie potrzebuje słów i zapowiedzi, które na początku każdej prezydencji są podobne, lecz konkretnych działań. Wymienił trzy kwestie wymagające działań. Po pierwsze bezczynność Rady wobec agresywnej polityki Putina, który grozi inwazją na Ukrainę. Jego zdaniem w tym kontekście konieczne jest odejście od jednomyślności w głosowaniach dot. spraw zagranicznych. Po drugie domagał się działań ws. procedury z art. 7. Wreszcie wezwał do przeciwdziałania wysokimi cenom energii i pomocy biednym, przestrzegając, że bezczynność wyniesie do władzy populistów, którzy wykołeją Europejski Zielony Ład. Wykorzystał wystąpienie, aby wezwać Francuzów do głosowania na Valerie Pécresse w wyborach prezydenckich we Francji.

Iratxe GARCÍA PÉREZ, w imieniu grupy socjalistów, podkreśliła potrzebę Europy praworządnej, socjalnej i silnej. Powiedziała, że polski i węgierski plan odbudowy nie powinny zostać przyjęte do czasu wypełnienia przez Polskę i Węgry wyroków TSUE. W kwestiach socjalnych za główne priorytety uznała wprowadzenie płac minimalnych

w całej UE, uregulowanie warunków pracy pracowników platform, stworzenie minimalnego dochodu wystarczającego na życie oraz społeczny funduszu klimatycznego. Do innych priorytetów grupy zaliczyła dyrektywę antydyskryminacyjną, dyrektywę ws. przemocy uwarunkowanej płcią oraz zlikwidowanie różnic w wynagrodzeniach i barier dla obecności kobiet w zarządach. Poparła reformę zasad budżetowych Unii, tak aby promowały wzrost i wspierały inwestycje w transformację ekologiczną i cyfrową. Apelowwała o dokończenie prac nad paktem migracji i azylu opartym na solidarności.

Stéphane SÉJOURNÉ, przewodniczący grupy Renew, do której należy partia Macrona, podkreślał sukcesy Unii, do których zaliczył wysoki poziom wyszczepień, React-EU, Fundusz Odbudowy oraz ambicje klimatyczne. Za priorytety na najbliższą przyszłość uznał praworządność, wzięcie odpowiedzialności za europejską suwerenność wobec potęg zarówno w wymiarze geopolitycznym, jak i cyfrowym. Poparł również inicjatywy wymienione przez Macrona (płace minimalne, nowe zasady budżetowe, ochrona granic i nowe zasady azylowe). W imieniu grupy zaproponował „pakt Simone Veil” ws. praw seksualnych i reprodukcyjnych oraz walki z przemocą seksualną i związaną z płcią.

Najbardziej agresywnie wypowiadał się Yannick JADOT, w imieniu grupy Zielonych, rywal Macrona w wyborach prezydenckich. Zarzucił Macronowi, że niewiele zrobił dla ochrony klimatu, wybierając sojusz z Polską i Węgrami, promując gaz i lobbując za przemysłem atomowym. Powiedział, że Macron przejdzie do historii jako prezydent bezczynności w sprawie klimatu, porównując go do postaci, którą gra Meryl Streep w filmie „Nie patrz w górę”. Zaatakował prezydenta za zawarcie umowy inwestycyjnej z Chinami, zwracając uwagę na agresywną politykę przemysłową Chin, jak również tłumienie demonstracji w HongKongu i ludobójstwo wobec Ujgurów. Poruszył również temat imigrantów, krytykując likwidowanie ich obozowisk w Calais, i obarczając Macrona za ich śmierć w Kanale La Manche.

Jordan BARDELLA, w imieniu grupy Tożsamość i Demokracja, zarzucił Macronowi dążenie do wymazania narodów Europy i uczynienie z niej samej bezwolnego narzędzia w rękach Chin, Erdoğan i Waszyngtonu. Ostro krytykował proponowany pakt na rzecz migracji, zarzucając Macronowi, że chce zrobić z Europy „hotel” dla Afryki” i pozbawić narody prawa do określania własnej polityki migracyjnej. Zwracał

uwagę na niski poziom urodzeń w Europie i brak integracji imigrantów w niektórych krajach, którzy zamiast tego wykazują lojalność wobec władz Maroka i Turcji. Zarzucił Macronowi wyprzedaż francuskiego majątku narodowego, czego symbolem nazwał sprawę Alstomu.

Raffaele FITTO, współprzewodniczący grupy EKR, był przeciwny wykorzystywaniu praworządności do walki ideologicznej. Apelowo o szerszą wizję imigracji, aby zrozumieć, co dzieje się w Afryce, gdzie Europa musi odgrywać rolę, ale gdzie obecnie w swoich działaniach dominują Chiny. Mówiąc o klimacie, apelował o realistyczne podejście

Manon AUBRY, współprzewodnicząca grupy Lewica, krytykowała krajowe dokonania Macrona zwłaszcza w kwestiach socjalnych oraz za poparcie kandydatki sprzeciwiającej się aborcji na stanowisko przewodniczącego Parlamentu Europejskiego. Krytykowała również ewentualne porozumienia z Polską i z Węgrami w kwestiach uwzględnienia gazu i energii jądrowej w nowej taksonomii. Jej zdaniem Francja podczas swojej prezydencji powinna dążyć do zniesienia patentów na szczepionki i nie dopuścić do przywrócenia unijnych reguł budżetowych zawieszonych podczas pandemii.

W obszernej odpowiedzi na uwagi przewodniczących grup politycznych prezydent MACRON, mówiąc o suwerenności Europy, przywołał szybkie działania Europejskiego Banku Centralnego w obliczu pandemii i opracowanie Planu Odbudowy. Co do polityki w stosunku do Rosji opowiedział się za europejskim dialogiem, argumentując, że trudno jest prowadzić politykę suwerenności wobec Rosji, nie rozmawiając z nią. Dodał, że obowiązująca od 2014 r. polityka sankcji nie wystarcza, a potrzebny jest kompletny program w ramach inicjatywy, która ma na celu zbudowanie nowego porządku bezpieczeństwa i stabilności. Z drugiej strony za ważne uznał zwiększenie niezależności od Rosji, zwłaszcza jeśli chodzi o import ropy i gazu, ale bez zrywania z Rosją wszystkich więzi. Odnośnie do praworządności przypomniał, że oczekiwany jest wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie rozporządzenia o warunkowości, które jeśli zostanie zatwierdzone, będzie w pełni stosowane przez Komisję. Wyraził nadzieję na postęp w procedurze z art. 7 Traktatu, w ramach której odbędą się dwa wysłuchanie: ws. Polski w lutym, a w marcu ws. Węgier. Oceniał, że sprawy toczą się zbyt wolno, ale jego zdaniem w interesie Europy leży próba przekonania konkretnych

państw (zwłaszcza Polski) do wprowadzenia zmian, a nie zaakceptowanie opuszczenia przez nich Unii z powodu nieprzestrzegania zasad. Komentując powolność procedur, zaznaczył, że Unia poza art. 7 dysponuje wyrokami sądów, których niewykonanie podlega karom finansowym, które jak pokazuje przykład kary jednego miliona euro dziennie wobec Polski, potrafią być wysokie. Oceniał, że przykład ten jest dowodem na prawdziwą determinację Komisji jako strażnika traktatów i Trybunału Sprawiedliwości, aby nie dopuścić do ataków na podstawowe wartości UE. Opowiedział się za konsolidacją praw socjalnych dla wszystkich pracowników i za zwiększeniem konwergencji społecznej. Wyraził nadzieję, że podczas francuskiej prezydencji wejdzie w życie dyrektywa ws. minimalnego wynagrodzenia, a ws. prawie dyrektywy dot. pracowników platform oraz przejrzystości wynagrodzeń zostanie dokonany znaczący postęp w negocjacjach. Po zmianie koalicji rządowej w Niemczech oczekiwał odblokowania w Radzie dyrektywy ws. równowagi płci w zarządach spółek. Odrzucał krytykę za kontakty z Polską i Węgrami ws. taksonomii, zwracając uwagę, że współpraca w tych obszarach, w których jest to możliwe, leży w naturze Unii Europejskiej. Bronił gazu, który jest niezbędny niektórym krajom europejskim, które muszą zrezygnować z węgla, a nie mają energii jądrowej jak Francja. Bronił tekstu Komisji o taksonomii, bo pozwala on Europie na samodzielne realizowanie strategii przejściowej.

W dalszej debacie zabrało głos 99 posłanek i posłów, w tym 2 polskich i 25 francuskich. Posłowie grupy EPL (François-Xavier Bellamy) kwestionowali cele prezydencji, zarzucając Macronowi, że sam w nie nie wierzy. Zwracali uwagę (Angelika Niebler) na brak jednolitej europejskiej odpowiedzi na agresję Rosji na granicy z Ukrainą, podkreślając, że najważniejszym zadaniem prezydencji jest zapewnienie jedności wśród państw członkowskich w stosunkach z Rosją. Sprzeciwiali się również rozluźnianiu paktu stabilności, zwracając uwagę, że francuski deficyt już obecnie wynosi 115% PKB i jest jednym z najwyższych w strefie euro. Posłowie grupy socjalistów krytykowali brak odniesień do nierówności, ubóstwa czy bezdomności. Wypominali prezydencji pominięcie kwestii oszustw podatkowych i uchylania się od płacenia podatków. Zarzucali instrumentalizację kwestii migracji, przestrzegając, że proponowane reformy nie będą ani humanitarne, ani skuteczne. Krytykowali również pozostawienie bez zmiany terminu prezydencji, podkreślając, że główne prace

prezydencji będą musiały ze względu na francuski kalendarz wyborczy odbyć się w ciągu pierwszych trzech miesięcy. Popierali natomiast wyjście poza stare zasady gospodarcze i fiskalne i reformę paktu stabilności. Marek BELKA, mówiąc o społecznych aspektach polityki handlowej UE, pytał o losy dyrektywy w sprawie zrównoważonego ładu korporacyjnego.

Posłowie grupy liberałów bez wyjątku popierali tezy Macrona. Węgierska posłanka tej grupy Katalin CSEH zwróciła uwagę na wykorzystywanie programu Pegasus w niektórych państwach członkowskich, nazywając ten fakt „europejską Watergate”. Wezwała do solidarności z dziennikarzami, prawnikami i politykami w Polsce i na Węgrzech, apelując do prezydencji o wzięcie pod uwagę tej sprawy w ramach postępowania na podstawie art. 7. Posłowie liberałów podkreślali potrzebę nowych reguł fiskalnych i budowy nowego systemu opartego na dwóch filarach. Pierwszym miałby być fundusz inwestycji klimatycznych udzielający pożyczek państwom członkowskim przestrzegającym nowej antycyklicznej zasady wydatkowej. Drugim byłaby nowa europejska niezależna agencja fiskalna zapewniająca dostęp do funduszu krajom przestrzegającym antycyklicznych reguł wydatkowych.

Posłowie grupy Zielonych krytykowali prezydencję za lobbiny na rzecz przemysłu jądrowego w celu uznania energii jądrowej za ekologiczną w rozporządzeniu o taksonomii. Inni (Jordi Solé) krytykowali Francję za traktowanie języków regionalnych za gorsze i należących do drugiej kategorii, wzywając prezydencję do wzmocnienia różnorodności językowej w Unii. Innym poruszonym tematem było wprowadzenie przejrzystych zasad dotyczących zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw.

Posłowie grupy Tożsamość i Demokracja krytykowali Macrona za pomoc finansową dla Turcji, której prezydent kontynuuje prowokacje wobec UE. Francuscy posłowie grupy krytykowali go również za niekorzystne dla Francji rozstrzygnięcia Funduszu Odbudowy, do którego ma wpłacić 70 mld euro, aby uzyskać jedynie 39 miliardów. Jaak Madison krytykował Macrona za brak wizji reformy polityki migracyjnej i jego wcześniejszą krytykę Polski i Węgier w kwestii praworządności. Inni posłowie grupy zarzucali Macronowi wykorzystywanie francuskiej prezydencji jako narzędzia do własnej reelekcji.

Posłowie grupy EKR krytykowali Macrona za brak reakcji na kryzys na wschodzie Europy oraz promowanie aborcji. Beata SZYDŁO mówiła, że Europa potrzebuje obecnie jedności i stabilizacji, a nie wzajemnego oskarżania się czy dyskredytowania konkretnych państw z powodu odmiennych od większości poglądów. Podkreślała, że Polska jest krajem praworządnym, a głos z Warszawy czy Budapesztu ma taką samą wartość co opinie Paryża i Berlina. Za priorytety uznała kryzys energetyczny i bezpieczeństwo Europejczyków. Z kolei Herman TERSCH zwracał uwagę na brak wsparcia dla Polski, która jest bezpośrednio zagrożona wraz z Ukrainą. Zarzucał mu również hipokryzję w sprawach praworządności: krytykę Polski i Węgier z jednej strony, a z drugiej stosowanie we Francji przemocy wobec ruchu tzw. żółtych kamizelek.

Posłowie grupy Lewica krytykowali Macrona za utrzymanie harmonogramu prezydencji francuskiej w obecnym kształcie, co oznacza poświęcenie jej w imię jego ambicji wyborczych. Zarzucali mu również demontaż przemysłu we Francji, bezczynność w sprawach klimatu i środowiska i naruszanie praworządności podczas tłumienia demonstracji ruchu tzw. żółtych kamizelek.

AKT O USŁUGACH CYFROWYCH (DSA)

Parlament w dniu 20 stycznia stosunkiem głosów 530 do 78, przy 80 głosach wstrzymujących się przyjął [poprawki](#) ws. Aktu o usługach cyfrowych, które będą stanowiskiem Parlamentu w negocjacjach międzyinstytucjonalnych. Nowe przepisy ustanowią standardy dla internetu, regulując zasady usuwania nielegalnych treści, zwłaszcza dezinformacji i mowy nienawiści. Dają użytkownikom nowe prawa wobec platform, a na same platformy nakładają nowe obowiązki ograniczające wykorzystanie algorytmów i ukierunkowanej reklamy. Posłowie wprowadzili poprawki obejmujące bardziej rygorystyczną moderację treści i wprowadzające więcej wymogów dotyczących przejrzystości i zgody na reklamę ukierunkowaną, zwłaszcza w odniesieniu do dzieci. Chcą również dodatkowych obowiązków dla dużych przedsiębiorstw internetowych pod kątem zapewnienia ochrony wolności słowa oraz pluralizmu mediów.

Sprawozdawczyni Christel SCHALDEMOSE w czasie debaty obecną sytuację na rynku nazwała cyfrowym „dzikim Zachodem”, w którym można nabyć nielegalne produkty,

algorytmy w imię zysku polaryzują społeczeństwo, a systemy rekomendacji niszczą poczucie własnej wartości u młodych ludzi. Zwróciła uwagę, że obowiązujące przepisy wynikające z dyrektywy o handlu elektronicznym, pochodzą z 2000 r., gdy nie było jeszcze Facebooka, iPodów, ani iPhone'ów i nie odpowiadają już obecnej rzeczywistości. Zaznaczyła, że nowe przepisy odbiorą kontrolę gigantom technologicznym i wprowadzą unijne prawodawstwo cyfrowe w XXI wiek. Dodała, że DSA może stać się nowym standardem dla technologii, nie tylko w Europie, ale na całym świecie, podobnie jak miało to miejsce z ochroną danych osobowych. Mówiąc o samym Akcie, podkreśliła, że wzmacnia on bezpieczeństwo konsumentów w trzech obszarach. Po pierwsze, konsumenci będą mogli kontaktować się z firmami internetowymi przez jeden punkt kontaktowy. Po drugie, DSA zwiększa ochronę konsumentów przed nielegalnymi produktami, a po trzecie, wprowadza prawo do dochodzenia odszkodowania bezpośrednio od platform zarówno przez konsumentów, jak i przedsiębiorstwa. Ponadto Akt kładzie kres niekończącemu się zbieraniu danych przez platformy, wprowadzając szereg nowych zasad. Chodzi między innymi o koniec reklam skierowanych do nieletnich, ułatwienia przy wycofywaniu zgody na reklamę ukierunkowaną (nie powinna być bardziej skomplikowana niż jej udzielenie) oraz zakaz tzw. zwodniczych interfejsów (*black patterns*). Podkreśliła, że wprowadzenie DSA to otwarcie „czarnej skrzynki” algorytmów, bo w przyszłości media społecznościowe będą musiały dokonać oceny wpływu zmian, jakie wprowadzają do swoich algorytmów i nie będą mogły dłużej zasłaniać się nieznajomością sytuacji. Zaznaczyła, że Parlament wysyła Radzie silny sygnał, aby gospodarka cyfrowa mogła rozwijać się w demokratycznych ramach.

Thierry BRETON, komisarz ds. rynku wewnętrznego, powiedział, że uchwalenie nowych przepisów, czyli Aktu o rynkach cyfrowych (DMA) i Aktu o usługach cyfrowych (DSA) położy kres „cyfrowemu Dzikemu Zachodowi”, który zdominował europejską przestrzeń informacyjną. Zaznaczył, że kulminacją lat niekontrolowanego nawoływania do nienawiści, podżegania do przemocy, dezinformacji i strategii destabilizacji był zeszłoroczny atak na Kapitol. Unaoczniał on, że nie można dłużej tolerować braku zasad i demokratycznej kontroli nad decyzjami dużych platform, które korzystają na polaryzacji społeczeństwa. Podkreślił, że DSA jest innowacyjnym rozwiązaniem, który ustanawia jasne zasady usuwania wszystkiego, co jest nielegalne

w Internecie, niezależnie od tego, czy chodzi o produkty, usługi czy treści, zgodnie z prostą zasadą: wszystko, co jest zabronione offline, musi być zabronione online. Zwrócił również uwagę na nowe obowiązki dla dużych platform, podobne do zasad ostrożnościowych obowiązujących banki. Ponadto Komisja będzie miała znaczące uprawnienia w zakresie nadzoru i sankcji, takie jak grzywny w wysokości do 6% rocznego obrotu, a nawet czasowe wykluczenie z rynku wewnętrznego w przypadku poważnych i powtarzających się naruszeń. Za niezmiernie istotne uznał rozpoczęcie regulacji algorytmów, które będą musiały stać się przejrzyste. Wyraził nadzieję, że jeszcze podczas prezydencji francuskiej zostanie osiągnięte porozumienie między Parlamentem a Radą i obydwie rozporządzenia zostaną przyjęte.

REZOLUCJA WS. SYTUACJI W KAZACHSTANIE

Parlament w dniu 20 stycznia przyjął [rezolucję](#) ws. sytuacji w Kazachstanie. Posłowie w dokumencie potępiają akty przemocy w następstwie pokojowych protestów i stale pogarszającą się sytuację praw człowieka, apelując do władz tego państwa, by respektowały prawa człowieka i podstawowe wolności. Posłowie wzywają też do zakończenia represji i zatrzymań oraz uwolnienia arbitralnie zatrzymanych demonstrantów. Posłowie potępiają zwłaszcza nazwanie demonstrantów przez prezydenta Tokajewa terrorystami i wydany przez niego rozkaz „strzelać, by zabić”. Ponadto posłowie wzywają instytucje unijne i międzynarodowe do wszczęcia międzynarodowego dochodzenia w sprawie przestępstw popełnionych przeciwko obywatelom Kazachstanu podczas demonstracji i zbadania przypadków zaginięć, tortur i doniesień o snajperach zabijających pokojowych demonstrantów. Posłowie chcą, aby prawa człowieka były jednym z priorytetów współpracy UE z Kazachstanem, a realizacja wzmocnionej umowy o partnerstwie i współpracy zależała od przestrzegania podstawowych wartości. Co więcej, domagają się, aby ESDZ i Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, oraz Bank Światowy wstrzymały finansowanie programów w Kazachstanie do czasu poprawy sytuacji w zakresie praw człowieka, w tym wdrożenia wszystkich zaleceń Parlamentu Europejskiego, ONZ i OBWE. Wzywają również sąsiadów Kazachstanu do powstrzymania się od wszelkich ingerencji, które mogłyby mieć negatywny wpływ na sprawy wewnętrzne tego kraju.

Autorzy rezolucji Andrius Kubilius (EPL), Nacho Sánchez Amor (grupa socjalistów), Róza Thun (Renew), Heidi Hautala (Zieloni), Anna Fotyga (EKR) oraz Miguel Urban Crespo (Lewica) mówili, że pokojowe protesty w Kazachstanie, posłużyły walce między politycznymi klanami i zostały sztucznie przekształcone w brutalne zamieszki. Kosztowały życie 225 osób i zdrowie kilkuset innych, a ponad dziesięć tysięcy osób zostało zatrzymanych. Podkreślali potrzebę przeprowadzenia międzynarodowego śledztwa, które wyjaśniłoby to, co się stało, bo protesty w konsekwencji okazały się pretekstem do rozmieszczenia wojsk pod przywództwem Rosji. Posłowie podkreślali, że zajścia w Kazachstanie dowodzą, że podobnie jak na Białorusi w 2020 r. zwykli ludzie mają dość autorytarnych reżimów, korupcji, braku sprawiedliwości i praworządności. Ich zdaniem demonstracje dowodzą również, że Rosja staje się geopolitycznie coraz słabsza w regionie, a jedynym sposobem na utrzymanie jej wpływów jest odgrywanie roli żandarma tłumiącego demokratyczne aspiracje, z czym się nie kryje, publicznie twierdząc, że nie pozwoli na kolejne tzw. kolorowe rewolucje w swoim sąsiedztwie. Potępiali prezydenta Tokajewa za wezwanie do strzelania do ludzi na ulicach bez ostrzeżenia, podkreślając, że będzie mu to towarzyszyć przez całe jego polityczne życie.

W czasie dalszej debaty niektórzy posłowie wskazywali na brak działań UE, a zwłaszcza beczynność Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych w reakcji na doniesienia o brutalnym tłumieniu demonstracji. Inni natomiast zwracali uwagę, że Unia odegrała pewną rolę w doprowadzeniu Kazachstanu do sytuacji, w której się znajduje poprzez przyzwolenie na bogacenie się rządzącej elity, która doprowadziła do zubożenia zwykłych obywateli. Za znamienny uznano fakt, że 162 osoby kontrolują 55% bogactw Kazachstanu. Posłowie partii Tożsamość i Demokracja, przeciwni rezolucji, zarzucali większości popierającej rezolucję, że „chce wykorzystać każdą sytuację do ataku na Rosję i Chiny”. Rezolucję przyjęto 598 głosami, przy 43 przeciwi i 52 wstrzymujących się. Polscy posłowie poparli rezolucję, z wyjątkiem sześciu posłów, którzy wstrzymali się od głosu.

DECYZJE WS. NOMINACJI NA CZŁONKÓW EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO – SPRZECIW WOBEC KANDYDATURY M. OPIOŁY

W dniu 20 stycznia Parlament głosował nt. przedłużenia kończących się w maju bieżącego roku mandatów dotychczasowych członków ETO: Jana Gregora z Czech, Mihalsa Kozlovsza z Łotwy oraz Marka Opioty. Czecha poparło 656 parlamentarzystów, 22 było przeciw, a 16 wstrzymało się od głosu. Podobne poparcie otrzymał Łotysz, którego poparło 630 parlamentarzystów, 45 było przeciw, a 19 wstrzymało się od głosu. Posłowie nie poparli natomiast przedłużenia mandatu Marka Opioty, rekomendując Radzie przedstawienie innego kandydata. Przeciwno Opiole opowiedziało się 534 parlamentarzystów, 151 było za, a 9 wstrzymało się od głosu. Wyniki głosowania są odzwierciedleniem wyników głosowania w Komisji Kontroli Budżetowej w styczniu, która uzasadniła swoje [sprawozdanie](#) oceną kandydata pod kątem wymogów art. 286 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (*Członkowie Trybunału Obrachunkowego są wybierani spośród osób, które wchodzi lub wchodziły w swych państwach w skład organów kontroli zewnętrznej lub mających szczególne kwalifikacje do zajmowania tego stanowiska. Ich niezależność musi być niekwestionowana*). Opinia Parlamentu nie jest wiążąca dla Rady, a zarówno M. Opiota, jak i wcześniej J. Wojciechowski zostało członkami ETO mimo braku aprobaty Parlamentu.

Ponadto posłowie wybrali nowego członka ETO reprezentującego Słowenię. Jorg Kristijan Petrovic uzyskał poparcie 487 parlamentarzystów, przy 196 głosach przeciw i 11 wstrzymujących się.

DEBATA PT. „PRAWA I ZDROWIE REPRODUKCYJNE I SEKSUALNE W UNII EUROPEJSKIEJ”

W dniu 20 stycznia odbyła się w Parlamencie kolejna debata nt. kwestii związanych z aborcją. Wnioskowała o nią grupa socjalistów, traktując ją jako koncesję za poparcie Roberty Metsoli, głosującej przeciwko aborcji, na przewodniczącą Parlamentu Europejskiego. W jej trakcie grupy polityczne przedstawiły swoje tradycyjne poglądy. Francuski sekretarz stanu ds. europejskich Clément Beaune przypomniał o propozycji prezydenta Macrona, aby rozszerzyć Kartę Praw Podstawowych o prawo do aborcji. Z kolei wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej, Věra Jourová, zapowiedziała

współpracę w tym zakresie z władzami francuskimi. Przedstawicielki grup socjalistów, Zielonych, Lewicy i Renew podkreślały, że prawa seksualne i reprodukcyjne wykraczają poza kwestię aborcji i obejmują również kwestie zdrowotne. Wzywały do obrony paktu „Simone Veil”. Grupy „Tożsamość i Demokracja” oraz EKR wypowiedziały się przeciwko ułatwieniom w dostępie do aborcji. Jadwiga Wiśniewska mówiła, że prawo do aborcji nie jest prawem człowieka i żadne prawo międzynarodowe tak nie stanowi. Krytykowała też plany modyfikacji Karty Praw Podstawowych. Około dziesięciu posłanek wspominało uregulowania prawne dot. aborcji w Polsce, głównie z grup socjalistów, Zielonych, Renew i Lewicy.

REZOLUCJE DOT. PRAW CZŁOWIEKA

W dniu 20 stycznia Parlament przyjął dwie rezolucje dotyczące praw człowieka w Hongkongu i Sudanie.

W pierwszej [rezolucji](#) posłowie zwracają uwagę na naruszenie podstawowych wolności w Hongkongu, potępiając dalsze pogorszenie stanu praw człowieka, a zwłaszcza ograniczenia wolności słowa oraz zrzeszania się. Wzywają również administrację Hongkongu do uwolnienia wszystkich więźniów politycznych i wycofania zarzutów wobec pokojowo nastawionych demonstrantów, którzy przebywają w areszcie. Jest to już trzecia w ostatnich dwóch latach rezolucja ws. Hongkongu. Jest to też kolejna rezolucja, w której posłowie domagają się od władz chińskich uchylenia ustawy o bezpieczeństwie narodowym, uważając ją za pogwałcenie międzynarodowych zobowiązań Chin. Chcą, aby Chiny respektowały wymogi dot. autonomii, praworządności, praw człowieka w Hongkongu i Makau zgodnie z zasadą „jeden kraj, dwa systemy”. Domagają się od Rady objęcia sankcjami szeregu chińskich urzędników odpowiedzialnych za łamanie praw człowieka i przedsiębiorstw z nimi związanych. Dokument został przyjęty 585 głosami, przy 46 głosach przeciw i 41 wstrzymujących się. Większość polskich posłów poparła rezolucję, z wyjątkiem czterech parlamentarzystów z dwóch grup politycznych.

W [rezolucji](#) nt. kryzysu w Sudanie posłowie ubolewają z powodu śmierci wielu demonstrantów w następstwie wojskowego zamachu w październiku 2021 r., który potępiają, żądając wznowienia demokratycznych przemian w kraju. Posłowie popierają misji ONZ w Sudanie (UNITAMS) i wzywają do wprowadzenia

ogólnounijnego zakazu eksportu broni, jak również innego sprzętu, w tym do inwigilacji, który może być lub jest wykorzystywany do represji wewnętrznych. Rezolucję poparło 629 posłów, 30 było przeciw, a 30 wstrzymało się od głosu.

OCHRONA ZWIERZĄT W CZASIE TRANSPORTU

W dniu 20 stycznia Parlament przyjął [zalecenie](#) dla Rady i Komisji opracowane przez Komisję śledczą ds. ochrony zwierząt podczas transportu (ANIT). Zdaniem posłów obecne unijne przepisy transportu zwierząt są przestarzałe i często nieegzekwowane. W dokumencie wzywają do zwiększenia dobrostanu zwierząt podczas transportu, a zwłaszcza wprowadzenia 8-godzinnego limitu na transport zwierząt przeznaczonych do uboju. Posłowie pozostawiają natomiast bez zmian dotychczasowy 29-godzinny limit transportu dla zwierząt hodowlanych i przeznaczonych do dalszego tuczu. Ich zdaniem transport powinien odbywać się tylko, gdy można zagwarantować temperaturę w przedziale od 5 do 30 stopni. Chcą również monitorowania za pomocą kamer załadunku i rozładunku zwierząt oraz warunków w pojazdach transportowych. Pojazdy powinny również być wyposażone w urządzenia do pomiaru poziomu amoniaku, temperatury oraz wilgotności. Domagają się, aby państwa członkowskie zaczęły kontrolować warunki transportu zwierząt do krajów trzecich, a zwłaszcza ich karmienie i pojenie. Posłowie wprowadzili również do sprawozdania komisji poprawki, zalecając unikanie transportu zwierząt nieodsadzonych od matki i zakazujących transportu cieląt poniżej czterech tygodni, z wyjątkiem transportu wykonywanego przez rolników na odległość mniejszą niż 50 km. Inna poprawka dotyczy unikania transportu ciężarnych zwierząt i ograniczenia transportu zwierząt w ostatnim trymestrze ciąży do maksymalnie czterech godzin.

W czasie debaty komisarz Stella KYRIAKIDES powiedziała, że dobrostan zwierząt jest priorytetem strategii „od pola do stołu”, a przed wprowadzeniem rozwiązań legislacyjnych Komisja chce zgromadzić wiedzę na temat takich kwestii jak warunki wywozu zwierząt poza UE. Powiedziała, że konsultacje społecznych ws. przeglądu prawodawstwa dot. dobrostanu zwierząt spotkały się ze sporym odzewem, bo Komisja otrzymała ponad 40 tys. odpowiedzi. Zazaczyła, że przy nowelizacji przepisów Komisja położy nacisk na skuteczne egzekwowanie prawodawstwa, jak

również wykorzystanie narzędzi cyfrowych. Dodała, że Komisja nie będzie czekać do przyszłego roku i zamierza wkrótce przyjąć przepisy ułatwiające urzędowe kontrole transportu żywych zwierząt drogą morską. Będą one obejmować kontrole planów awaryjnych na czas podróży, inspekcje weterynaryjne, prowadzenie rejestrów prognoz pogody oraz wspólną bazę danych UE służącą do rejestrowania wyników kontroli statków przewożących żywe zwierzęta. Jeszcze w tym roku Komisja przeprowadzi audyty statków do przewozu zwierząt gospodarskich oraz drogowego transportu cieląt nieodsadzonych od matki.

PRZYJĘTE TEKSTY

1. Skład liczbowy komisji stałych
2. Powołanie członka Trybunału Obrachunkowego – Jan Gregor
3. Powołanie członka Trybunału Obrachunkowego – Marek Opióła
4. Powołanie członka Trybunału Obrachunkowego – Mihails Kozlovs
5. Powołanie członka Trybunału Obrachunkowego – Jorg Kristijan Petrovič
6. Europejska Agencja Leków ***I
7. Sprzeciw wobec aktu delegowanego: Ustalanie przypadków, w których dane dotyczące tożsamości można uznać za tożsame lub zbliżone do celów wykrywania wielokrotnych tożsamości, na mocy rozporządzenia (UE) 2019/817
8. Sprzeciw wobec aktu delegowanego: Ustalanie przypadków, w których dane dotyczące tożsamości można uznać za tożsame lub zbliżone do celów wykrywania wielokrotnych tożsamości, na mocy rozporządzenia (UE) 2019/818
9. Brak sprzeciwu wobec aktu delegowanego: dodatkowe wymogi w dla państw członkowskich w ich planach strategicznych WPR na lata 2023–2027 jak również przepisy dotyczące GAEC nr 1
10. Brak sprzeciwu wobec aktu delegowanego: przepisy dotyczące agencji płatniczych i innych organów, zarządzanie finansami, rozliczanie rachunków, zabezpieczenia oraz stosowanie euro
11. Naruszenia podstawowych wolności w Hongkongu
12. Sytuacja w Kazachstanie
13. Kryzys polityczny w Sudanie
14. Akt o usługach cyfrowych ***I
15. Ochrona zwierząt w czasie transportu (zalecenie)

Oprac. W. Kuźma